

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif

**PERANAN JABATAN KEBUDAYAAN, KESENIAN DAN
WARISAN NEGERI PERAK DALAM MEMPERKENALKAN
TARIAN TRADISIONAL DABUS KEPADA MASYARAKAT**

Fatimah Bt Che Kar

GV
1703
M3
F253
2006

Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)
2006

611303578

Pusat Maklumat Maklumat Akademik
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
94300 Kota Samarahan

P.KHIDMAT MAKLUMAT AKADEMIK
UNIMAS

1000166713

**PERANAN JABATAN KEBUDAYAAN, KESENIAN DAN WARISAN NEGERI
PERAK DALAM MEMPERKENALKAN TARIAN TRADISIONAL DABUS
KEPADA MASYARAKAT**

FATIMAH BINTI CHE KAR

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Seni Gunaan dengan Kepujian
Pengurusan Seni

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
2006

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS/LAPORAN

JUDUL : PERANAN JABATAN KEBUDAYAAN, Kesenian dan Warisan Negeri Perak
DALAM MEMPERKENALKAN Tarian Tradisional Dabus kepada
Masyarakat

SESI PENGAJIAN : 2003 – 2006

Saya FATIMAH BINTI CHE KAR

Mengaku membenarkan tesis/laporan * ini disimpan di Pusat Khidmat Maklumat Akademik,
Universiti Malaysia Sarawak dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut :

1. Tesis/laporan adalah hakmilik Universiti Malaysia Sarawak
2. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja
3. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat pendigitan untuk membangunkan Pangkalan Data Kandungan Tempatan
4. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan tesis/laporan ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi
5. * sila tandakan ☒

☐

SULIT

(mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan seperti termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

☐

TERHAD

(mengandungi maklumat Terhad yang telah ditentukan oleh Organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

☒

TIDAK TERHAD

Tandatangan Penulis

Tarikh : 24/04/06

Alamat Tetap :

Lot 253, Kg Serian Dewan Beta,
15100 Kota Bharu,
Kelantan.

Disahkan

Tandatangan Penyelia

Tarikh : 27/04/06

Qistina Donna Lee Abdullah
Pensyarah

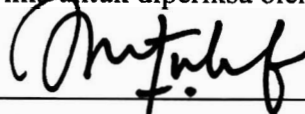
Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Catatan : * Tesis/laporan dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah, Sarjana dan Sarjana Muda

* Jika Tesis/laporan ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/ organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis/laporan ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.

Projek bertajuk “ Peranan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak Dalam Memperkenalkan Tarian Tradisional Dabus Kepada Masyarakat Umum” telah disediakan oleh Fatimah Bt Che Kar dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan kepujian Pengurusan Seni.

Diterima untuk diperiksa oleh :

(PUAN QISTINA DONNA LEE ABDULLAH)

Tarikh:

27/04/02

Qistina Donna Lee Abdullah
Pensyarah
Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, saya bersyukur ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan limpah, kurnia dan izinNya saya dapat menyiapkan projek tahun akhir ini dengan jayanya. Walaupun pelbagai rintangan yang terpaksa saya hadapi namun akhirnya saya berjaya. Dengan ini saya ingin merakamkan jutaan terima kasih kepada penyelia iaitu Puan Qistina Donna Lee Abdullah, Puan Noria Tugang dan juga Cik Karen Audrey yang telah banyak memberi tunjuk ajar dan membantu saya untuk menyiapkan projek ini. Selain itu, saya juga ingin berterima kasih kepada warga Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak kerana banyak memberi kerjasama dan menyumbangkan maklumat berkaitan dengan projek akhir ini. Di samping itu, terima kasih juga yang tidak terhingga kepada kawan-kawan seperjuangan yang banyak membantu saya samada dari segi sokongan moral dan tenaga bagi menyiapkan projek tahun akhir ini. Terima kasih.

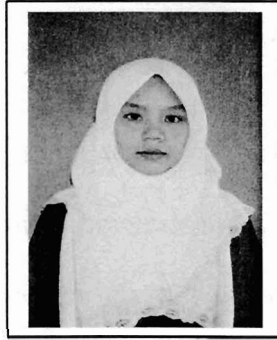
ISI KANDUNGAN

BAB	M/S
BAB 1 PENGENALAN	
1.0 Pengenalan	1
1.1 Definisi Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak	1
1.2 Definisi Tarian Dabus	3
1.3 Ciri-ciri Tarian Dabus	5
1.4 Objektif	9
1.5 Hipotesis	11
1.6 Skop Kajian	12
1.7 Permasalahan Kajian	13
1.8 Kepentingan Kajian	13
1.9 Kesimpulan	17
BAB 2 SOROTAN KESUSASTERAAN	
2.1 Pengenalan	18
2.2 Maklumat Bibliografi/ Rujukan	18
2.3 Perkaitan Dengan Kajian	22
BAB 3 METODOLOGI KAJIAN	
3.1 Pengenalan	25
3.2 Lokasi Kajian	25
3.3 Sumber Data	26
3.4 Data Primer	28
3.5 Data Sekunder	30
3.6 Populasi	31
3.7 Persampelan	32
3.8 Alat Kajian	33
3.9 Limitasi Kajian	33

3.10 Kesimpulan

BAB 4 ANALISIS DATA	36
4.0 Pengenalan	36
4.1 Kaedah menemubual	36
4.2.1 Analisa Borang Soal Selidik (Bahagian A)	39
4.2.2 Bahagian B	42
4.2.3 Bahagian C	46
4.3 Kesimpulan	50
 BAB 5 KESIMPULAN DAN CADANGAN	 51
5.0 Pengenalan	51
5.1 Rumusan	52
5.2 Cadangan	55
5.3 Penutup	59
 BIBLIOGRAFI	 60
LAMPIRAN	61

Program Pengurusan Seni

Nama Pelajar: Fatimah binti Che Kar

No.Matrik: 10044

Tajuk Tesis: Peranan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak dalam memperkenalkan tarian tradisional dabus kepada masyarakat.

ABSTRAK

Arus kemodenan yang melanda negara telah menyebabkan kebudayaan dan kesenian tradisional yang merupakan identiti sesuatu bangsa semakin dipinggirkan. Menyedari hakikat ini penyelidik cuba mengkaji peranan yang dimainkan oleh Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak dalam memperkenalkan tarian tradisional dabus kepada masyarakat tempatan.

ABSTRACT

The current modernization has effected identity of arts and the traditional culture in Malaysia. Then, researcher is concerned to investigate the role of Culture, Artistry and Heritage Department of Perak in introducing Dabus Traditional Dance to the Malaysia society.

Gambar Kajian

1.0 PENGENALAN

Di dalam bab satu ini penyelidik akan menerangkan tajuk penyelidikan yang akan dikaji, definisi kajian, objektif kajian, hipotesis awal, skop kajian, permasalahan kajian, dan kepentingan kajian. Semua perkara ini sangat penting di dalam setiap penyelidikan yang akan dilakukan. Isu yang akan dikaji oleh penyelidik ialah Peranan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak di dalam memperkenalkan tarian tradisional dabus kepada masyarakat umum.

Pemilihan tajuk penyelidikan ini ialah kerana bersesuaian dengan fenomena generasi baru sekarang yang semakin meminggirkan tarian tradisional dan lebih mengagungkan tarian barat serta moden. Kajian ini akan lebih berfokuskan di sekitar Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak dan Bandar Ipoh.

1.1 DEFINISI JABATAN KEBUDAYAAN, KESENIAN DAN WARISAN NEGERI PERAK

Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak atau lebih dikenali sebagai Taman Budaya Negeri Perak telah dibina dengan kos sebanyak RM 3 juta di bawah Rancangan Malaysia ke-6. Jabatan ini telah ditubuhkan pada tahun 2004. Taman Budaya ini telah dibina di Lot 20561 dengan keluasan 3 ekar di Jalan Caldwell, Off Jalan

Raja Dihilir, 30350 Ipoh Perak. Taman Budaya ini merupakan sebuah infrastruktur yang paling penting bagi kegiatan kebudayaan dan kesenian peringkat Negeri Perak.

Antara persembahan kebudayaan yang sering diadakan di Taman Budaya ialah seperti Lanai Seni, Laman Seni, Pesta Pantun, Persembahan Tarian Tradisional Peringkat Negeri, dan sebagainya. Setiap aktiviti yang berkaitan dengan kebudayaan dan kesenian akan diadakan mengikut daerah dan kawasan tertentu. Setiap daerah ini akan dikawal oleh seorang Pegawai Kebudayaan dan individu inilah yang akan mengadakan aktiviti kesenian dan kebudayaan. Jabatan ini akan bekerjasama dengan NGO dalam setiap persembahan kebudayaan yang diadakan. Objektif Jabatan ini ialah untuk membentuk masyarakat Malaysia yang cintakan seni dan budaya dengan mempelbagaikan aktiviti di semua peringkat masyarakat dan kawasan serta melibatkan penyertaan pelbagai kaum.

Visi Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak adalah “ke arah bangsa Malaysia yang berbudaya luhur” dan misinya ialah “menyemarakkan dan merakyatkan seni dan budaya dan mengekalkan warisan bangsa”. Selain itu, Jabatan ini juga mengamalkan piagam pelanggan untuk memastikan perkhidmatan yang diberikan cemerlang dan komited. Di antara piagam pelanggan yang diamalkan adalah seperti melaksanakan aktiviti penyemarakkan seni dan budaya dengan melibatkan khalayak pelbagai peringkat ke arah memupuk masyarakat yang berbudaya.

Selain itu, jabatan ini juga melaksanakan aktiviti kefahaman dan penghayatan seni dan budaya kepada generasi muda dan masyarakat pelbagai kaum ke arah pemupukkan sikap perpaduan kaum dan intergrasi nasional. Jabatan ini juga menyediakan kemudahan bantuan kebudayaan, khidmat nasihat dan bimbingan, latihan, penganugerahan kepada penggiat seni, seniman, karyawan, NGO dan kumpulan yang berdaftar sebagai syarikat seni ke arah pengukuhan dan pemantapan seni dan budaya.

1.2 DEFINISI TARIAN DABUS

Dabus pada asalnya bukanlah sebuah tarian tetapi merupakan sejenis seni mempertahankan diri yang diamalkan oleh masyarakat pada masa dahulu. Oleh itu, konsep dabus ialah kepahlawanan. Justeru itu, permainan dabus menuntut kecerdasan, ketangkasan, keperwiraan dan keceriaan ketika bermain. Tarian Dabus ini dipercayai mula dimainkan sekitar tahun 1750 yang lampau. Sejarah kewujudan tarian dabus di Perak di sekitar tahun 1600 apabila dua orang pedagang dari Batu Bahara, Sumatera yang cuma dikenali sebagai Nakhoda Lembang dan Nakhoda Topah datang merantau ke Perak dan memulakan penghidupan di Telaga Nenas, Sitiawan. Ketika berada di situ, kedua-dua nakhoda tersebut berehat dan berlatih bermain dabus pada waktu malam sehingga menarik perhatian penduduk setempat dan terus berkembang di situ.

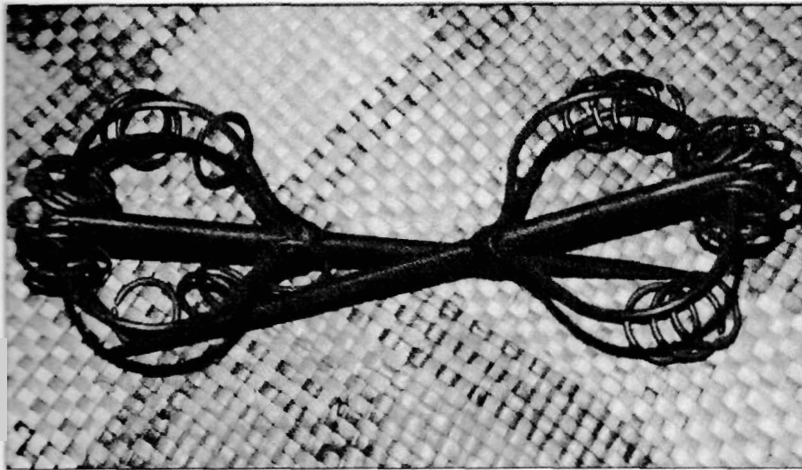
Pedagang Batu Bahara ini tidak tinggal setempat. Mereka kemudian bermudik lagi lalu ke Pasir Panjang Laut dan mengembangkan dabus di situ. Kemudian mereka menghilir lagi sampai ke Bagan Datoh. Di situ juga dabus diperkembangkan. Selepas Bagan Datoh, mereka merantau lagi sehingga ke Kuala Selangor. Di Kuala Selangor permainan dabus terus bertapak kukuh sehingga kini langsung diangkat oleh Majlis Kebudayaan Selangor sebagai tarian tradisional untuk negeri itu.

Selain itu, terdapat juga pendapat mengatakan bahawa Tarian Dabus berasal daripada Tanah Arab. Tarian ini wujud semasa pemerintahan Khalifah Zainal Abidin telah berlaku pergeseran pendapat sesama umat Islam yang ingin menegakkan fahaman islam. Oleh kerana para penyokong Khalifah Zainal Abidin adalah sedikit, mereka telah merancang untuk menghancurkan kumpulan tentera Khalifah tersebut. Namun rancangan pihak lawan telah diketahui oleh penyokong Khalifah Zainal Abidin. Di dalam usaha untuk menakutkan puak lawan, satu permainan yang dikenali sebagai dabus telah diperkenalkan.

Permainan ini dimainkan dengan cara meniti di atas pedang, dihipit oleh batu, menanduk di dalam api, digigit oleh ular berbisa, dan melukakan badan dengan alat dabus. Luka tersebut akan sembuh seperti sediakala setelah dijampi oleh Khalifah Zainal Abidin. Apabila ianya dilihat oleh pihak lawan tentang kehebatan puak Khalifah Zainal Abidin mereka membatalkan niat untuk berperang.

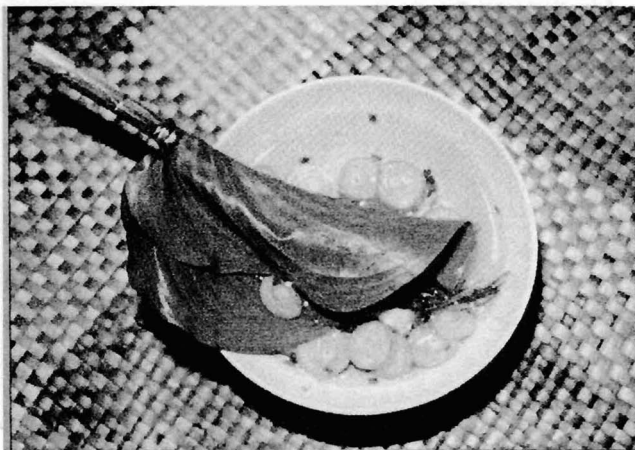
1.3 CIRI- CIRI TARIAN DABUS

Tarian dabus mempunyai ciri-ciri dan keistimewaan yang tertentu. Di antara ciri-cirinya ialah setiap penari atau pemain dabus mesti menggunakan sejenis besi tajam yang dipanggil '**anak dabus**'. Penggunaan anak dabus ini ialah untuk memperlihatkan keistimewaan tarian tersebut. Tanpa penggunaan anak dabus, akan hilanglah identiti dabus. Para pemain atau penari tarian dabus asli tidak hanya menggunakan anak dabus sebaliknya mereka juga menggunakan beberapa senjata tajam yang lain untuk mempamerkan kehebatan permainan dabus. Selain anak dabus, antara senjata tajam yang lain yang digunakan dalam persembahan dabus ialah keris, pisau belati, kapak, batu giling dan tali.

Anak Dabus

Sesebuah kumpulan dabus yang asal terdiri daripada lebih kurang 22 orang termasuk pemain alat muzik dan penari. Dalam kumpulan tersebut terdapat seorang ketua yang dipanggil khalifah. Khalifah inilah orang yang bertanggungjawab memelihara keselamatan para pemain daripada sebarang gangguan yang boleh mencacatkan persembahan pada hari itu. Sebelum persembahan dimulakan khalifah akan merasapi dan merenjis air yang sudah dijampi ke seluruh pentas, para pemain, pemuzik dan anak dabus.

Air Pemulih – Digunakan oleh khalifah untuk buka panggung dan memulihkan pemain

Tujuannya adalah untuk mengelakkan daripada gangguan makhluk halus atau perbuatan orang nakal yang menguji kekebalan para pemain. Selain daripada itu, khalifah juga akan bertindak memulihkan penari yang tidak sedarkan diri dan luka akibat daripada menikam lengan dengan anak dabus atau keris. Dalam permainan dabus, terdapat beberapa pantang larang yang harus dipatuhi. Pertamanya, tempat bermain hendaklah bersih, tubuh badan pemain juga hendaklah suci.

Para pemain sama ada pemuzik dan penari ditegah daripada mencarut, mengeluarkan kata-kata lucu mahupun bermusuhan sesama sendiri. Anak dabus pula hendaklah dijaga sesempurnanya. Anak dabus ini tidak boleh dilangkah, malah perlu dijauhkan daripada mencucuk ke tanah. Selain itu, orang luar yang bukan pemain dabus dilarang menyentuh semua peralatan yang digunakan untuk permainan dabus. Melanggar perintah larang ini akan mengundang perkara-perkara yang tidak diinginkan berlaku.

Permainan dabus akan bermula apabila alat-alat muzik dipalu dan lagu-lagu yang dipetik daripada kitab berzanji dan marhaban dinyanyikan. Nyanyian dalam persembahan dabus ini mempunyai sekali hadi (korus) dan sekali jawab. Hadi biasanya dipetik daripada kitab berzanji dan jawabnya pula rekaan sendiri di dalam Bahasa Kebangsaan seperti memuji kecantikan Negara Malaysia, kecantikan seorang perempuan, puji-pujian, nasihat dan sebagainya. Hadi pertama ialah **Tanagal** dan jawabnya **Muradiseng**, hadi kedua **Fa-ohesan** dan jawabnya **Allahummasalli**. Sebahagian daripada contoh lagu yang disampaikan di dalam persembahan tarian dabus ialah:

Mu ra di seng Allah mu ra di seng
Kama la izin Allah mura ... di
Mura di yah Allah mura di yah
Kama la izin Allah muradi

Terdapat dua buah lagu dalam zikir Bahasa Arab. Tetapi kini, zikir itu telah diubahsuai ke dalam Bahasa Kebangsaan. Zikir dabus sama ada dalam Bahasa Arab mahupun Bahasa Kebangsaan semuanya bertujuan memuja dan memuji kebesaran Allah

serta junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w. Antara salah satu senikata zikir dabus yang biasa disampaikan dalam persembahan dabus ialah :

Besi tua besi muda
Besi datang daripada Allah
Hendak makan sifat Muhammad
Takut ditimpa si kalamullah
Hullillah haillallah
Nabi Muhammād pesuruh Allah
Ingat semuanya kepada Allah
Ukannya salah permainan ini
Turun temurun semulajadi
Luar dan dalam semuanya diisi

Para penari akan keluar dan menghormati penonton sebelum memulakan tarian tradisional dabus. Biasanya penari akan keluar berpasangan untuk menari. Sepasang di sini, tidak semestinya terdiri daripada seorang lelaki dan seorang perempuan. Sepasang di sini bermaksud berdua iaitu mungkin kedua-dua penari lelaki atau perempuan.

1.4 OBJEKTIF

Penyelidik menghasilkan penyelidikan ini berdasarkan beberapa objektif yang tertentu. Antara objektif kajian yang dilakukan oleh penyelidik ini ialah untuk mengkaji sejauhmanakah penerimaan masyarakat umum terhadap tarian dabus ini. Ini kerana generasi sekarang terutama golongan muda sudah kurang menggemari tarian tradisional dan memuja tarian barat. Fokus kajian ialah kepada generasi muda iaitu pelajar sekolah, remaja, dan golongan belia yang tinggal di sekitar Bandar Ipoh. Melalui data yang akan diperolehi penyelidik akan mengetahui sejauhmanakah penerimaan mereka terhadap tarian tradisional dabus ini. Secara tidak langsung dapat mengetahui kedudukan tarian tradisional dabus di mata masyarakat terutama di Negeri Perak.

Selain itu, penyelidikan ini juga bertujuan untuk menilai peranan yang dimainkan oleh Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak dalam memperkenalkan tarian ini kepada masyarakat umum. Seperti mana kita tahu Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak memainkan peranan yang penting dalam bidang kebudayaan terutama di Negeri Perak dan bertanggungjawab dalam memperkenalkan tarian tradisional dabus kepada masyarakat. Namun persoalannya di sini sejauhmanakah Jabatan ini memainkan peranan. Ini kerana jika jabatan ini tidak memainkan peranan dan mengambil langkah yang wajar, tarian tradisional dabus akan dilupakan oleh masyarakat dan generasi yang akan datang tidak lagi mengenali tarian tersebut. Data bagi menjawab kepada objektif ini akan diperolehi melalui kaedah menemubual kakitangan Jabatan

Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak yang terlibat dengan persembahan tarian tradisional dabus.

Objektif kajian yang seterusnya ialah penyelidik ingin memupuk minat masyarakat umum terutama generasi baru terhadap tarian tradisional terutamanya tarian dabus. Ini kerana pada zaman sekarang sudah banyak tarian barat atau moden telah dibawa masuk ke dalam negara . Dengan ini secara tidak langsung generasi sekarang terpengaruh dan melupakan tarian tradisional yang telah wujud dan diamalkan sejak dahulu lagi. Berdasarkan fakta ini penyelidik ingin menghasilkan satu penyelidikan yang boleh memupuk minat masyarakat terhadap tarian ini. Selain itu, dengan adanya penyelidikan ini diharapkan tarian tradisional khususnya tarian dabus tidak akan lenyap dibawa arus peredaran zaman.

Selain itu, objektif penyelidikan ini diadakan juga ialah ingin mengekalkan budaya masyarakat melayu yang diamalkan sejak turun-temurun lagi. Seni tarian tradisional juga merupakan satu budaya masyarakat melayu dan sering diamalkan oleh masyarakat pada zaman dahulu. Tarian tradisional sering dipersembahkan di majlis-majlis yang berbentuk keramaian, adat istiadat diraja, dan sebagainya. Negara kita juga terkenal dengan wujudnya pelbagai jenis tarian tradisional yang tidak terdapat pada negara lain. Namun sejak akhir-akhir ini budaya persembahan tarian tradisional semakin dilupakan dan dipinggirkan oleh masyarakat terutama generasi baru.

1.5 **HIPOTESIS**

Hipotesis yang terdapat di dalam kajian ini ialah tarian bercorak tradisional sudah makin dilupakan oleh masyarakat terutamanya generasi baru. Mereka lebih mengemari tarian moden dan tarian barat yang dianggap lebih menarik dan sesuai dengan jiwa generasi baru. Tarian tradisional kini dianggap tarian sesuai untuk golongan tua dan pertengahan sahaja. Keadaan ini boleh dilihat di persembahan keramaian, penganugerahan, dan sebagainya yang hanya mempersembahkan tarian moden berbanding tarian berbentuk tradisional. Ini merupakan salah satu faktor mengapa tarian tradisional semakin dipinggirkan dan dilupakan.

Selain itu, terdapat hipotesis atau andaian yang mengatakan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak kurang memainkan peranan dalam memperkenalkan tarian tradisional terutama tarian dabus ini kepada masyarakat. Contohnya dari segi promosi dan persembahan yang diadakan. Ini dapat dilihat setiap kali persembahan tarian dabus diadakan, ramai masyarakat di luar yang tidak menyedarinya.

Ini kerana Jabatan ini biasanya hanya mengedarkan pamflet kepada individu yang berkaitan sahaja terutama yang rapat dengan kakitangan Jabatan. Misalnya sekolah yang selalu mengikuti setiap persembahan diadakan. Keadaan ini menyebabkan promosi yang

dilakukan terbatas dan tidak menyeluruh kepada masyarakat terutama di sekitar Ipoh. Selain itu, promosi yang kurang ini menyebabkan setiap persembahan tarian dabus diadakan penontonnya adalah sedikit dan tidak meriah.

1.6 SKOP KAJIAN

Di dalam penyelidikan ini penyelidik meletakkan skop kajian yang tertentu. Antara skop kajiannya ialah pertama dari segi lokasi. Lokasi kajian yang dipilih ialah di Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak dan sekitar Bandar Ipoh. Pemilihan lokasi kajian ini ialah berdasarkan kesesuaian dengan tajuk penyelidikan iaitu Peranan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak dalam memperkenalkan tarian dabus kepada masyarakat umum. Melalui lokasi ini penyelidik akan mendapat data yang diperlukan dengan lebih cepat dan mudah.

Selain itu, terdapat juga skop kajian dari segi pemilihan responden. Responden yang telah dipilih oleh penyelidik ialah kakitangan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak, pelajar sekolah yang terpilih, dan masyarakat sekeliling terutamanya di sekitar Bandar Ipoh. Pemilihan responden ini berdasarkan kepada peranan dan keterlibatan individu ini dalam tarian dabus. Misalnya kakitangan jabatan itu sendiri yang memainkan peranan penting setiap kali tarian dabus dipersembahkan kepada

masyarakat umum. Manakala pemilihan pelajar pula kerana ingin mengetahui sejauhmanakah tarian tradisional dabus diminati oleh generasi muda. Dengan dapatan kajian yang diperolehi penyelidik dapat mencari alternatif baru untuk memupuk minat para pelajar ini terhadap tarian dabus. Ini bersesuaian dengan pepatah yang mengatakan “melentur buluh biarlah dari rebung”.

1.7 PERMASALAHAN KAJIAN

Dalam setiap penyelidikan akan wujud pelbagai permasalahan yang harus penyelidik atasi. Antara permasalahan kajian yang terdapat di dalam penyelidikan ini ialah tarian tradisional terutama tarian tradisional dabus ini semakin kurang diminati oleh generasi muda. Golongan ini lebih cenderung kepada tarian berbentuk moden dan tarian barat yang di bawa masuk ke dalam negara ini. Ini menyebabkan tarian tradisional khususnya tarian dabus semakin dilupa dan dipinggirkan. Jika dibiarkan keadaan ini berterusan tarian tradisional akan pupus dan melenyapkan budaya masyarakat Melayu yang diamalkan sejak dahulu lagi.

Selain itu, terdapat juga permasalahan dari segi Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak tidak memainkan peranan dalam memperkenalkan tarian ini kepada masyarakat. Ini kerana seperti mana yang kita tahu Jabatan ini merupakan

organisasi seni yang penting dalam memastikan seni tarian tradisional tidak terus dipinggir dan dilupakan. Namun persoalannya di sini peranan itu tidak dimainkan dan sekadar melepas batuk ditangga sahaja. Data yang didapati melalui permasalahan ini akan menjawab soalan penyelidikan iaitu peranan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak dalam memperkenalkan tarian dabus kepada masyarakat umum.

Permasalahan yang seterusnya ialah dari segi kekurangan bahan rujukan yang berkaitan dengan Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak di Universiti Malaysia Sarawak dan dari internet. Ini kerana Jabatan ini tiada laman web khusus yang mengandungi segala maklumat tentang aktiviti yang dijalankan di Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak. Kebanyakan bahan rujukan yang berkaitan hanya terdapat di pusat sumber di jabatan tersebut sahaja. Ini menyukarkan penyelidik untuk membuat penyelidikan awal tentang tajuk yang dikaji. Penyelidik terpaksa pergi ke Negeri Perak untuk mencari bahan rujukan dan mencari data yang berkaitan. Keadaan ini memerlukan masa dan kos yang banyak.

Di samping itu, penyelidik juga menghadapi masalah berurusan dengan pihak Jabatan Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Perak. Ini kerana kesibukkan pegawai yang bertugas di jabatan ini dengan tugas luar yang menuntut mereka untuk bertugas di luar pejabat. Keadaan ini menyukarkan penyelidik untuk menjalankan proses menemubual pegawai yang terlibat dengan persembahan tarian dabus ini. Proses ini

memerlukan pegawai terbabit memberi kerjasama yang sepenuhnya tanpa digangu dengan tugas lain. Selain itu, penyelidik juga harus mengambil masa yang lama untuk mendapatkan data yang diperlukan.

1.8 **KEPENTINGAN KAJIAN**

Setiap penyelidikan yang hendak dilakukan akan mempunyai kepentingan yang tertentu. Antara kepentingan penyelidikan ini ialah penyelidik ingin mengekalkan budaya masyarakat Melayu iaitu tarian tradisional yang telah diamalkan sejak dahulu lagi. Ini kerana kebanyakan generasi sekarang sudah meminggirkan tarian tradisional dan lebih mengagungkan tarian moden dan barat. Fenomena ini dapat dilihat di setiap persembahan yang dianjurkan samada persembahan bercorak hiburan atau eksklusif. Individu yang terlibat hanya mempersembahkan tarian moden tanpa menyelitkan persembahan tarian tradisional. Apabila tarian moden dipersembahkan para penonton begitu tertarik dan terhibur berbanding tarian berbentuk tradisional. Dengan ini penyelidik cuba menyelidik faktor yang menyebabkan tarian tradisional dipinggirkan dan cuba mencari langkah untuk mengatasinya.

Selain itu, penyelidikan ini juga penting bagi memupuk minat generasi muda terhadap tarian tradisional terutama tarian tradisional dabus. Jika dilihat pada masa kini

terdapat ramai generasi baru yang tidak mengetahui tentang tarian tradisional terutama tarian tradisional dabus. Dengan ini penyelidik cuba memfokuskan kepada pelajar sekolah rendah bak kata pepatah melentur buluh biarlah dari rebung. Dengan wujudnya penyelidikan ini bukan sahaja dapat memupuk minat tetapi secara tidak langsung dapat mewujudkan generasi pelapis dalam mengekalkan tarian tradisional dari terus dipinggirkan.

Kepentingan penyelidikan yang seterusnya ialah untuk mendedahkan keunikan tarian tradisional terutamanya tarian dabus kepada masyarakat umum. Kebanyakan masyarakat terutama generasi baru hanya mengenali nama tetapi tidak tahu keunikan tarian tersebut. Sedangkan tarian tradisional terutama tarian dabus mempunyai pelbagai keunikan yang tiada pada tarian moden. Contohnya tarian dabus menggunakan alat muzik secara langsung tetapi tarian moden menggunakan muzik yang sudah dirakam. Penyelidik cuba membuka minda masyarakat tentang tarian tradisional terutama tarian dabus ini dengan memaparkan pelbagai keunikan yang terdapat di dalamnya.